

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο Σχέδιο Νόμου «Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Η Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες υιοθετήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2006 από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και άνοιξε για υπογραφή, στην έδρα του Οργανισμού στις 30 Μαρτίου 2007, ετέθη δε διεθνώς σε ισχύ στις 3 Μαΐου 2008, με τη συμπλήρωση των απαιτούμενων για τούτο είκοσι επικυρώσεων. Μέχρι σήμερα (25.6.2008) η Σύμβαση αυτή έχει υπογραφεί από εκατόν είκοσι εννέα Κράτη Μέλη του Οργανισμού. Η Σύμβαση αποτελείται από Προοίμιο και πενήντα (50) άρθρα.

Ειδικότερα με τη Σύμβαση που υποβάλλεται για κύρωση με αυτό το Σχέδιο Νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

Στο άρθρο 1 καθορίζεται ο σκοπός της Σύμβασης ο οποίος είναι συγκεκριμένα η προαγωγή, προστασία και η πλήρης και ίση απόλαυση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες. Το άρθρο αυτό καθορίζει επίσης ότι στα άτομα με αναπηρίες περιλαμβάνονται τα άτομα με μακροχρόνια σωματικά, διανοητικά, ψυχικά ή αισθητήρια εμπόδια, τα οποία σε αλληλεπίδραση με άλλα εμπόδια μπορούν να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους.

Στο άρθρο 2 της Σύμβασης ορίζεται το περιεχόμενο των όρων που χρησιμοποιούνται στο κείμενό της, όπως 'επικοινωνία', 'γλώσσα', 'διακρίσεις βάσει αναπηρίας', 'εύλογη προσαρμογή', 'καθολικός σχεδιασμός'

Το άρθρο 3 θέτει τις γενικές αρχές που διέπουν τη Σύμβαση οι οποίες συγκεκριμένα είναι: ο σεβασμός της αξιοπρέπειας του ατόμου με τις ειδικότερες εκφάνσεις του, η μη διάκριση, η πλήρης και αποτελεσματική συμμετοχή και ένταξη στην κοινωνία, ο σεβασμός της διαφοράς των ατόμων με αναπηρίες, η ισότητα ευκαιριών, η προσβασιμότητα, η ισότητα ανδρών και γυναικών, ο σεβασμός των παιδιών με αναπηρίες.

Το άρθρο 4 θέτει τις γενικές υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν τα Συμβαλλόμενα Κράτη. Προς το σκοπό αυτό τα Κράτη αναλαμβάνουν να υιοθετήσουν κατάλληλα νομοθετικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα για την προαγωγή και εφαρμογή των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες που αναγνωρίζονται στη Σύμβαση και να καταργήσουν κάθε αντίθετη διάταξη ή πρακτική. Επίσης τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξαλειφθούν οι διακρίσεις σε βάρος των ατόμων με αναπηρίες στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, να προάγουν την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και βοηθημάτων κατάλληλων με την ελάχιστη προσαρμογή και το μικρότερο κόστος για τα άτομα με αναπηρίες, και να προάγουν

την κατάρτιση των επαγγελματιών και του προσωπικού που παρέχει βοήθεια στα άτομα με αναπηρίες. Τέλος στο σχετικό σχεδιασμό και εφαρμογή της πολιτικής και νομοθεσίας για τα άτομα με αναπηρίες τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν να διαβουλευθούν με τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των ατόμων με αναπηρίες.

Στο άρθρο 5 αναγνωρίζεται η γενική αρχή της ισότητας έναντι του νόμου και εκείνη της μη διάκρισης. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν να απαγορεύσουν όλες τις διακρίσεις βάσει αναπηρίας και εγγυώνται στα άτομα με αναπηρίες αποτελεσματική προστασία κατά των διακρίσεων. Επίσης αναλαμβάνουν να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προαγωγή της ισότητας και της μη διάκρισης ώστε να παρέχεται στα άτομα με αναπηρίες εύλογη προσαρμογή, δηλαδή όλες εκείνες οι ρυθμίσεις οι οποίες χωρίς να επιβάλλουν ένα δυσανάλογο ή αδικαιολόγητο μέτρο, διασφαλίζουν, σε μία συγκεκριμένη περίπτωση, την απόλαυση ή άσκηση σε ίση βάση με τους άλλους όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση. Τέλος, διευκρινίζεται ότι εκείνα τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να επιτευχθεί η πραγματική ισότητα δεν θεωρούνται διάκριση.

Τα άρθρα 6 και 7 που αναφέρονται αντίστοιχα στις γυναίκες και στα παιδιά με αναπηρίες, αναγνωρίζουν την ανάγκη να ληφθούν κατάλληλα μέτρα για την πλήρη απόλαυση των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στη Σύμβαση στις ομάδες αυτές του πληθυσμού.

Το άρθρο 8 αναφέρεται στα μέτρα ενημέρωσης του πληθυσμού σχετικά με τα άτομα με αναπηρίες ώστε να καταπολεμηθούν τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις με την έναρξη αποτελεσματικών εκστρατειών, αλλά και προς την κατεύθυνση του εκπαιδευτικού συστήματος ώστε τα παιδιά από τη νεαρή ηλικία να σέβονται τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες. Επίσης τα μέτρα αυτά πρέπει στραφούν και προς την ενθάρρυνση των μέσων μαζικής ενημέρωσης να προβάλλουν μία εικόνα για τα άτομα αυτά συνεπή με τα δικαιώματα της Σύμβασης.

Το άρθρο 9 αναφέρεται στην προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρίες σε ίση βάση με τους άλλους στο φυσικό περιβάλλον, στα μέσα μεταφοράς, στην πληροφόρηση, στις επικοινωνίες. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν να λάβουν μέτρα για τον εντοπισμό και την εξάλειψη εμποδίων και κωλυμάτων προσβασιμότητας σε κτίρια, δρόμους, μεταφορές, σχολεία, κατοικίες, εργασιακούς χώρους, ιατρικές εγκαταστάσεις. Επιπρόσθετα τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν μεταξύ άλλων να αναπτύξουν την εφαρμογή ελάχιστων προτύπων για την προσβασιμότητα των εγκαταστάσεων και υπηρεσιών που παρέχονται στο κοινό, να διασφαλίζουν ότι οι ιδιωτικοί φορείς που προσφέρουν υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις ανοικτές στο κοινό λαμβάνουν υπόψη τους όλες τις μορφές της προσβασιμότητας, να παρέχουν βοήθεια στα κτίρια και εγκαταστάσεις και πρόσβαση στην πληροφορία και στις νέες τεχνολογίες.

Το άρθρο 10 επαναδιακηρύσσει το δικαίωμα στη ζωή των ατόμων με αναπηρίες σε ίση βάση με τους άλλους. Το δε άρθρο 11 υποχρεώνει τα Συμβαλλόμενα Κράτη να λαμβάνουν μέτρα σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και το δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για την προστασία των ατόμων αυτών σε περιπτώσεις ενόπλων συγκρούσεων και φυσικών καταστροφών.

Το άρθρο 12 διακηρύσσει καταρχήν την ικανότητα δικαίου των ατόμων με αναπηρία. Αναγνωρίζει επίσης στα άτομα με αναπηρία την ικανότητα για δικαιοπραξία σε ίση βάση με τους άλλους. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την υποστήριξη που χρειάζονται τα άτομα με αναπηρίες για την άσκηση της ικανότητας για δικαιοπραξία. Ακόμη διασφαλίζουν κατάλληλες και αποτελεσματικές εγγυήσεις για τα μέτρα που αφορούν την άσκηση της ικανότητας για δικαιοπραξία των ατόμων με αναπηρίες προκειμένου να αποφευχθούν καταχρήσεις. Τα μέτρα αυτά σέβονται τα δικαιώματα και τις δεξιότητες του ατόμου, είναι απαλλαγμένα από σύγκρουση συμφερόντων, προσαρμοσμένα στις περιστάσεις, εφαρμόζονται για το συντομότερο χρονικό διάστημα και υπόκεινται σε τακτικό έλεγχο από αρμόδιο και αμερόληπτο δικαστικό όργανο. Επίσης στα άτομα με αναπηρίες διασφαλίζεται το δικαίωμα να αποκτούν ή να κληρονομούν περιουσιακά στοιχεία και να ελέγχουν τις οικονομικές υποθέσεις τους.

Το άρθρο 13 προβλέπει ότι τα Συμβαλλόμενα Κράτη εξασφαλίζουν στα άτομα με αναπηρίες πρόσβαση στη δικαιοσύνη ώστε να συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα σε αυτή και ως μάρτυρες όπως και σε όλες τις ανακριτικές πράξεις. Στο άρθρο 14 διασφαλίζεται το δικαίωμα στην ελευθερία και στην ασφάλεια και απαγορεύεται η στέρηση της ελευθερίας αυτής παράνομα και αυθαίρετα. Ακόμη σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας των ατόμων με αναπηρίες θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα εύλογης προσαρμογής.

Στο άρθρο 15 απαγορεύονται τα βασανιστήρια, η σκληρή, απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση και δεσμεύονται τα Συμβαλλόμενα Κράτη να λάβουν μέτρα ώστε να αποτρέπουν τέτοια μεταχείριση σε ίση βάση με τους άλλους.

Στο άρθρο 16 προβλέπεται η λήψη κατάλληλων μέτρων για την προστασία των ατόμων με αναπηρίες εντός ή εκτός της κατοικίας από όλες τις μορφές βίας και κακομεταχείρισης, ενώ προβλέπεται η υποχρέωση λήψης μέτρων για κατάλληλες μορφές βοήθειας, αποκατάστασης και επανένταξης των θυμάτων ανάλογα με το φύλο και την ηλικία προκειμένου να αποτραπούν περιπτώσεις βίας και κακομεταχείρισης.

Το άρθρο 17 διακηρύσσει την προστασία της σωματικής πνευματικής ακεραιότητας του ατόμου σε ίση βάση με τους υπόλοιπους

Το άρθρο 18 αναγνωρίζει την ελευθερία διακίνησης και επιλογής διαμονής, το δικαίωμα σε ιθαγένεια και το δικαίωμα στο όνομα.

Τα άρθρα 19 και 20 της Σύμβασης αφορούν αφενός την ανεξάρτητη διαβίωση και αφετέρου την προσωπική κινητικότητα του ατόμου. Με την πρώτη διάταξη αναγνωρίζεται το δικαίωμα του ατόμου με αναπηρίες στην επιλογή τόπου διαμονής και προσώπων με τα οποία θα διαμένει, ενώ με τη δεύτερη κατοχυρώνεται η υποχρέωση του Συμβαλλόμενου Κράτους να διευκολύνει την προσωπική κινητικότητα και την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρίες σε βοηθήματα κινητικότητας και σχετικές τεχνολογίες.

Το άρθρο 21 αφορά την ελευθερία έκφρασης και γνώμης των ατόμων με αναπηρίες, το δικαίωμα να αναζητούν, να δέχονται και να μεταδίδουν πληροφορίες με τη χρήση προσιτών μέσων και τεχνολογιών. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος στη Σύμβαση

λαμβάνει επίσης μέτρα ώστε να παροτρύνει τους ιδιωτικούς φορείς που παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό, συμπεριλαμβανομένου του διαδικτύου και των μέσων μαζικής ενημέρωσης να τις παρέχουν σε προσιτές μορφές στα άτομα με αναπηρίες.

Στο άρθρο 22 κατοχυρώνεται ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής. Στο άρθρο 23 προστατεύεται η κατοικία και η οικογένεια και αναγνωρίζεται το δικαίωμα στο γάμο, στη δημιουργία οικογένειας, στην επιμέλεια των τέκνων, την υιοθεσία, ενώ το Συμβαλλόμενο Κράτος πρέπει να προσφέρει ανάλογη σχετική βοήθεια στα άτομα με αναπηρίες. Επίσης η διάταξη αυτή διασφαλίζει το δικαίωμα στην οικογενειακή ζωή των παιδιών με αναπηρίες έτσι ώστε να αποτραπεί η εγκατάλειψη, απόκρυψη, παραμέληση ή και χωρισμός τους από την οικογένεια. Περαιτέρω προβλέπεται ότι η απομάκρυνση ενός παιδιού με αναπηρίες από την οικογένειά του είναι δυνατή μόνο μετά από σχετικό δικαστικό έλεγχο και εφόσον το συμφέρον του παιδιού το επιβάλλει.

Το άρθρο 24 της Σύμβασης αφορά το δικαίωμα των παιδιών με αναπηρίες στην εκπαίδευση χωρίς διακρίσεις, με ίσες ευκαιρίες και σε ίση βάση με τους άλλους σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που θα αποβλέπει στην ενσωμάτωση και ένταξη στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς λόγω αναπηρίας, θα προάγει την αξιοπρέπεια και αυτοεκτίμηση, την ανάπτυξη της προσωπικότητας και των δεξιοτήτων για την αποτελεσματική συμμετοχή σε μία ελεύθερη κοινωνία.

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα πρέπει να λάβουν κατάλληλα μέτρα για την εκμάθηση της Μπράιγ ή άλλων τρόπων επικοινωνίας, της νοηματικής γλώσσας, αλλά και να διασφαλίσουν ότι η εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρίες γίνεται σε περιβάλλον τέτοιο που μεγιστοποιεί την ακαδημαϊκή και κοινωνική τους ανάπτυξη. Επίσης τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν μέτρα ώστε να προσλαμβάνουν εκπαιδευτικούς που έχουν τα τυπικά προσόντα στη νοηματική γλώσσα ή τη Μπράιγ, όπως και εκπαιδευτικούς με αναπηρίες. Τέλος διασφαλίζεται η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στη δια βίου εκπαίδευση με την παροχή εύλογης προσαρμογής.

Το άρθρο 25 αναφέρεται στο δικαίωμα στην υγεία. Τα άτομα με αναπηρίες απολαμβάνουν το δικαίωμα αυτό χωρίς διακρίσεις, ενώ τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζουν την πρόσβασή τους στις υπηρεσίες υγείας, εξασφαλίζοντας ίδιο εύρος, ποιότητα και επίπεδο περίθαλψης, προσαρμοσμένες στην αναπηρία ώστε να αποτραπούν περαιτέρω αναπηρίες. Επίσης επιβάλουν στους επαγγελματίες της υγείας να προσφέρουν ίδιας ποιότητας φροντίδα ευαισθητοποιώντας τους σε θέματα που έχουν σχέση με την αξιοπρέπεια, την αυτονομία και τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες. Τέλος απαγορεύονται οι διακρίσεις κατά ατόμων με αναπηρίες κατά την παροχή ασφάλισης υγείας και ζωής.

Το άρθρο 26 αφορά την αποκατάσταση και επαναποκατάσταση, τα μέτρα εκείνα δηλαδή που θα επιτρέψουν την μέγιστη δυνατή ανεξαρτησία, σωματική, πνευματική κοινωνική και επαγγελματική ικανότητα και πλήρη ένταξη των ατόμων με αναπηρίες σε όλες τις πτυχές της ζωής.

Στο άρθρο 27 τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα στην εργασία σε ίση βάση με τους άλλους. Τούτο περιλαμβάνει το δικαίωμα στην ευκαιρία να κερδίζουν τα προς το ζην από εργασία που επιλέγεται ελεύθερα σε μία αγορά εργασίας και ένα εργασιακό περιβάλλον που είναι ανοικτό και προσβάσιμο, επιτρέπει δε την ένταξη σε αυτό των ατόμων με αναπηρίες. Για την διασφάλιση του δικαιώματος αυτού τα Συμβαλλόμενα Κράτη απαγορεύουν τις διακρίσεις βάσει αναπηρίας, σε θέματα που αφορούν την πρόσληψη, την απασχόληση, την εξέλιξη και τη σταδιοδρομία, λαμβάνουν μέτρα για κατάλληλες ασφαλείς και υγιείς συνθήκες εργασίας, ίσες ευκαιρίες και ίση αμοιβή για ίσης αξίας εργασία και για την άσκηση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες. Επίσης λαμβάνουν μέτρα για την προαγωγή της απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα με προγράμματα θετικής δράσης, την αυτοαπασχόληση, την επιχειρηματικότητα, την ανάπτυξη συνεταιριστικών ή ατομικών επιχειρήσεων, την πρόσληψη στο δημόσιο τομέα. Τέλος τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν μέτρα για την παροχή εύλογης προσαρμογής στο χώρο εργασίας, για την προαγωγή της επαγγελματικής εμπειρίας, την επαγγελματική αποκατάσταση και την επιστροφή στην εργασία των ατόμων με αναπηρίες, ενώ απαγορεύεται ρητά η καταναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία.

Το άρθρο 28 αφορά το δικαίωμα σε ανεκτό βιοτικό επίπεδο και στην κοινωνική προστασία χωρίς διακρίσεις, και ειδικότερα στην υποχρέωση να λαμβάνονται μέτρα που διασφαλίζουν την πρόσβαση σε κατάλληλες και προσιτές υπηρεσίες και συσκευές όπως και σε κάθε βοήθεια σχετική με τις ανάγκες της αναπηρίας, στην πρόσβαση ιδίως των γυναικών, των παιδιών και των ηλικιωμένων σε προγράμματα κοινωνικής προστασίας και περιορισμού της φτώχειας, δημόσιας στέγασης, παροχής συμβουλών και οικονομικής συνδρομής.

Το άρθρο 29 αναφέρεται στη συμμετοχή στην πολιτική και δημόσια ζωή και ειδικότερα στο δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες να εκλέγουν και να εκλέγονται, διασφαλίζοντας την προσβασιμότητα στη διαδικασία ψηφοφορίας και τη μυστικότητα της ψηφοφορίας. Επίσης στο άρθρο αυτό περιλαμβάνεται και η συμμετοχή στις δημόσιες υποθέσεις, η συμμετοχή σε μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και η συμμετοχή σε οργανώσεις ατόμων με αναπηρίες.

Το άρθρο 30 αφορά τη συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή, την αναψυχή, τον ελεύθερο χρόνο και τον αθλητισμό. Συγκεκριμένα προβλέπεται η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρίες στην πολιτιστική ζωή σε ίση βάση με τους άλλους, τα δε Συμβαλλόμενα Κράτη εξασφαλίζουν με μέτρα την πρόσβαση στο πολιτιστικό υλικό, στα τηλεοπτικά προγράμματα, στους χώρους παραστάσεων όπως θέατρα, μουσεία, κινηματογράφους και βιβλιοθήκες. Επίσης τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν ότι οι διατάξεις πνευματικής ιδιοκτησίας δεν αποτελούν εμπόδιο που συνιστά διάκριση ή που δεν δικαιολογείται ως προς την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρίες στο πολιτιστικό υλικό. Όσον αφορά την ψυχαγωγία και τον ελεύθερο χρόνο τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα ώστε να προάγουν τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρίες σε γενικές αθλητικές δραστηριότητες όλων των επιπέδων, και να εξασφαλίσουν την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρίες σε αθλητικούς, ψυχαγωγικούς και τουριστικούς χώρους.

Στο άρθρο 31 προβλέπεται η συγκέντρωση πληροφοριών, με την τήρηση των απαιτούμενων διεθνώς και για την προστασία των προσωπικών δεδομένων

εγγυήσεων, μέσω στατιστικών στοιχείων και δεδομένων που θα επιτρέψουν στα Συμβαλλόμενα Κράτη να εφαρμόσουν πολιτικές που θα καταστήσουν αποτελεσματική τη Σύμβαση.

Στο άρθρο 32 αναγνωρίζεται η σημασία της διεθνούς συνεργασίας για την επίτευξη των σκοπών της Σύμβασης σε συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς και την κοινωνία των πολιτών.

Το άρθρο 33 προβλέπει τον ορισμό ενός ή περισσότερων σημείων αναφοράς στη διοίκηση για θέματα σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης. Προβλέπεται επίσης η εξέταση από μέρους των Συμβαλλομένων Κρατών του ορισμού ενός συντονιστικού μηχανισμού προκειμένου να διευκολυνθεί η δράση σε διαφορετικούς τομείς και επίπεδα. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη ορίζουν, επίσης, το πλαίσιο εκείνο, συμπεριλαμβανομένου και ενός ή περισσότερων ανεξάρτητων μηχανισμών, για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης. Η κοινωνία των πολιτών και ιδιαίτερα τα άτομα με αναπηρίες με τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις τους θα εμπλέκονται και θα συμμετέχουν στη διαδικασία αυτή ελέγχου.

Το άρθρο 34 προβλέπει τα σχετικά με τη συγκρότηση και εκλογή των μελών της Επιτροπής για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες ('Επιτροπή'), ενώ το άρθρο 35 προβλέπει την υποχρέωση των Συμβαλλομένων Κρατών να υποβάλουν Εκθέσεις στην Επιτροπή για τα μέτρα που λαμβάνουν σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης. Υποχρέωση υποβολής της πρώτης συνολικής Έκθεσης έχει ένα Κράτος δύο χρόνια μετά τη θέση της σε ισχύ Σύμβασης έναντι αυτού του Κράτους. Στη συνέχεια Εκθέσεις υποβάλλονται κάθε τέσσερα χρόνια ή όταν το ζητά η Επιτροπή. Στη διάταξη αυτή διευκρινίζεται επιπρόσθετα ότι στις επόμενες Εκθέσεις δεν χρειάζεται να επαναλαμβάνονται στοιχεία που ήδη έχουν αναφερθεί στην πρώτη (συνολική) Έκθεση.

Το άρθρο 36 αναφέρεται στην εξέταση των Εκθέσεων των Συμβαλλομένων Κρατών από την Επιτροπή. Επίσης προβλέπεται ότι η Επιτροπή αποστέλλει τις υποδείξεις και εισηγήσεις της προς το Συμβαλλόμενο Κράτος το οποίο έχει τη δυνατότητα στη συνέχεια να αποστείλει τις απαντήσεις του προς την Επιτροπή. Εφόσον ένα Συμβαλλόμενο Κράτος καθυστερήσει σημαντικά την υποβολή της Έκθεσης, είναι δυνατό η Επιτροπή να εξετάσει την εφαρμογή της Σύμβασης από το Κράτος χωρίς Έκθεση εάν τούτο δεν την υποβάλλει μετά την πάροδο τριών μηνών από την τελευταία ειδοποίηση. Τέλος προβλέπεται η υποχρέωση των Συμβαλλομένων Κρατών να καθιστούν γνωστή τόσο την Έκθεση όσο και τις εισηγήσεις της Επιτροπής στην κοινή γνώμη των χωρών τους.

Τα άρθρα 37 και 38 αφορούν τη σχέση της Επιτροπής με τα Συμβαλλόμενα Κράτη και τη σχέση της με τους εξειδικευμένους οργανισμούς και όργανα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Το άρθρο 39 αφορά την υποχρέωση της Επιτροπής για την υποβολή Έκθεσης προς τη Γενική Συνέλευση και το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τις δραστηριότητές της, ενώ το άρθρο 40 προβλέπει ότι η Συνδιάσκεψη των Συμβαλλομένων Κρατών μπορεί να εξετάζει οποιοδήποτε θέμα αφορά την εφαρμογή της Σύμβασης.

Τα άρθρα 41 έως 50 αποτελούν τις ακροτελεύτιες διατάξεις της Σύμβασης. Ειδικότερα το άρθρο 41 ορίζει ότι θεματοφύλακας είναι ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, τα άρθρα 42 και 43 αφορούν την υπογραφή και επικύρωση της Σύμβασης, το δε το άρθρο 44 προβλέπει τη δυνατότητα να καταστεί Συμβαλλόμενο Μέρος και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ως οργανισμός περιφερειακής ολοκλήρωσης). Το άρθρο 45 προβλέπει ότι η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ τριάντα (30) ημέρες από την κατάθεση του εικοστού οργάνου επικυρώσεως, ενώ με το άρθρο 46 απαγορεύονται όσες επιφυλάξεις είναι αντίθετες με το σκοπό ή το αντικείμενο της Σύμβασης. Το άρθρο 47 προβλέπει τη διαδικασία τροποποίησης της Σύμβασης, το άρθρο 48 προβλέπει τα σχετικά με την καταγγελία της, ενώ το άρθρο 49 αναφέρεται στην υποχρέωση των Συμβαλλομένων Κρατών να καταστήσουν διαθέσιμο το κείμενο της Σύμβασης σε προσιτές μορφές. Τέλος το άρθρο 50 προβλέπει τις πρωτότυπες γλώσσες της Σύμβασης.

Το «Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες» υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών στις 13 Δεκεμβρίου 2006 όπως και η ομότιτλη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων αναπηρίες. Άνοιξε για υπογραφή, όπως και η Σύμβαση, στις 30 Μαρτίου 2007 και τέθηκε διεθνώς σε ισχύ στις 3 Μαΐου 2008. Η Ελλάδα υπέγραψε το Πρωτόκολλο στις 27 Σεπτεμβρίου 2010. Μέχρι σήμερα (9 Φεβρουαρίου 2012) το Προαιρετικό Πρωτόκολλο έχει υπογραφεί από 90 χώρες, έχουν δε καταστεί Συμβαλλόμενα Μέρη σε αυτό 66 Κράτη Μέλη του Οργανισμού εκ των οποίων τα 16 είναι Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Προαιρετικό Πρωτόκολλο αποτελείται από δεκαοκτώ (18) άρθρα.

Ειδικότερα με το παρόν Πρωτόκολλο το οποίο υποβάλλεται για κύρωση με αυτό το Σχέδιο Νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

Στο άρθρο 1 προβλέπεται η αρμοδιότητα της Επιτροπής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες να δέχεται και να εξετάζει αναφορές από άτομα ή ομάδες ατόμων ή για λογαριασμό ατόμων που υπόκεινται στην δικαιοδοσία του κράτους που προβαίνει στην αναγνώριση της αρμοδιότητας αυτής. Περαιτέρω προβλέπεται ότι δεν γίνονται δεκτές οι αναφορές που αφορούν κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Κράτη στο Πρωτόκολλο.

Στο άρθρο 2 καθορίζονται οι περιπτώσεις απαραδέκτου μίας αναφοράς. Συγκεκριμένα η αναφορά είναι απαράδεκτη όταν: 1) είναι ανώνυμη, 2) η κατάθεσή της συνιστά κατάχρηση του δικαιώματος υποβολής αναφορών ή είναι ασυμβίβαστη με τις διατάξεις της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, 3) το ζήτημα που υποβάλλεται έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο άλλης διεθνούς έρευνας ή διευθέτησης, 4) τα εσωτερικά ένδικα μέσα δεν έχουν εξαντληθεί, 5) είναι προδήλως αβάσιμη ή ανεπαρκώς τεκμηριωμένη και 6) στηρίζεται σε πραγματικά περιστατικά προγενέστερα της θέσης σε ισχύ του Πρωτοκόλλου για το ενδιαφερόμενο Συμβαλλόμενο Κράτος.

Το άρθρο 3 προβλέπει ότι η Επιτροπή γνωστοποιεί εμπιστευτικά στο Συμβαλλόμενο Κράτος τις αναφορές που υποβλήθηκαν σε αυτή. Το Κράτος αυτό εντός έξη μηνών υποβάλλει εγγράφως τις παρατηρήσεις του ή διευκρινίζει τα μέτρα επανόρθωσης που ενδεχομένως έχουν ληφθεί.

Στο άρθρο 4 προβλέπεται η δυνατότητα για την Επιτροπή να ζητήσει από το ενδιαφερόμενο Συμβαλλόμενο Κράτος μέχρι τη λήψη απόφασης επί της αναφοράς, χωρίς να προδικάζεται το παραδεκτό της ή η ουσία της, να λάβει όλα τα απαιτούμενα προσωρινά μέτρα προκειμένου να αποφευχθεί ανεπανόρθωτη ζημία του θύματος της εικαζόμενης παραβίασης.

Το άρθρο 5 ορίζει ότι οι συνεδριάσεις της Επιτροπής γίνονται κεκλεισμένων των θυρών ενώ οι προτάσεις και συστάσεις της διαβιβάζονται στο ενδιαφερόμενο Κράτος και σε εκείνον που υπέβαλε την αναφορά.

Στο άρθρο 6 η Επιτροπή, εφόσον έχει αξιόπιστα στοιχεία για κατάφωρες ή συστηματικές παραβιάσεις από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος των δικαιωμάτων που προβλέπονται στη Σύμβαση, προσκαλεί το Κράτος αυτό να συνεργασθεί και να υποβάλει σχετικές παρατηρήσεις. Αφού λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές, η

Επιτροπή μπορεί να ορίσει ένα ή περισσότερα μέλη της για να διεξάγουν έρευνα, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει και επίσκεψη στο έδαφος του Κράτους αυτού εφόσον υπάρχει σχετική συγκατάθεσή του, και να υποβάλουν το ταχύτερο δυνατόν σχετική έκθεση. Η Επιτροπή μετά την εξέταση των διαπιστώσεων της έρευνας τις διαβιβάζει μαζί με τις τυχόν συστάσεις ή παρατηρήσεις της στο ενδιαφερόμενο Κράτος προκειμένου να διατυπώσει εντός εξαμήνου τις παρατηρήσεις του. Το άρθρο αυτό ορίζει τέλος ότι η έρευνα είναι εμπιστευτική και ότι σε κάθε στάδιό της επιδιώκεται η συνεργασία του ενδιαφερόμενου Κράτους.

Το άρθρο 7 προβλέπει ότι η Επιτροπή μπορεί να καλέσει το ενδιαφερόμενο Κράτος να συμπεριλάβει στην Έκθεση του άρθρου 35 της Σύμβασης (το οποίο προβλέπει τα σχετικά με την υποβολή Εκθέσεων στην Επιτροπή από τα Συμβαλλόμενα Κράτη στη Σύμβαση) διευκρινίσεις για οποιαδήποτε μέτρα έλαβε σε συνέχεια έρευνας που διεξήχθη στο έδαφός του με βάση το άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου. Η Επιτροπή μπορεί επίσης, μετά την πάροδο της εξαμήνιας προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 6 για την υποβολή παρατηρήσεων στις διαπιστώσεις της έρευνας που διεξήγε στο έδαφός του, να καλέσει το Κράτος αυτό να παράσχει ενημέρωση για τα μέτρα που έλαβε σε συνέχεια της έρευνας.

Το άρθρο 8 επιτρέπει σε κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος στο Πρωτόκολλο να εξαιρέσει με δήλωσή του από την αρμοδιότητα της Επιτροπής τη δυνατότητα διεξαγωγής έρευνας σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 του Πρωτοκόλλου.

Τα άρθρα 9 έως και 18 αποτελούν ακροτελεύτιες διατάξεις του Πρωτοκόλλου. Συγκεκριμένα προβλέπεται σε αυτά ότι θεματοφύλακας είναι ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (άρθρο 9), ότι το Πρωτόκολλο είναι ανοικτό σε υπογραφή (άρθρο 10), επικύρωση ή προσχώρηση από τα Συμβαλλόμενα Κράτη στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και σε επίσημη βεβαίωση από τους περιφερειακούς οργανισμούς ενοποίησης (άρθρο 11). Περαιτέρω στο άρθρο 12 ορίζεται ότι ως τέτοιοι οργανισμοί νοούνται εκείνοι στους οποίους τα Κράτη-Μέλη έχουν μεταβιβάσει σε αυτούς αρμοδιότητες που αφορούν διατάξεις της Σύμβασης. Επίσης στη διάταξη αυτή καθορίζεται ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος ψήφου στη Διάσκεψη των Συμβαλλομένων Κρατών, των Κρατών Μελών που είναι Συμβαλλόμενα Κράτη στο παρόν Πρωτόκολλο. Στο άρθρο 13 προβλέπονται τα σχετικά με τη θέση ισχύ του Πρωτοκόλλου μετά τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, ενώ το άρθρο 14 δεν επιτρέπει επιφυλάξεις αντίθετες με το σκοπό και το αντικείμενο του Πρωτοκόλλου. Το άρθρο 15 ορίζει τη διαδικασία τροποποίησης του Πρωτοκόλλου, ενώ το άρθρο 16 προβλέπει τη δυνατότητα καταγγελίας του. Το άρθρο 17 αναφέρεται στην υποχρέωση των Συμβαλλομένων Κρατών να καταστήσουν το Πρωτόκολλο διαθέσιμο σε προσιτές μορφές για τα άτομα με αναπηρίες, ενώ, τέλος, το άρθρο 18 ορίζει ως αυθεντικές γλώσσες στις οποίες έχει συνταχθεί το Πρωτόκολλο, την αραβική, την αγγλική, τη γαλλική τη ρωσική και την ισπανική.

Θέτοντας τα παραπάνω υπόψη της Ολομέλειας της Βουλής εισηγούμεθα την ψήφιση του Σχεδίου Νόμου που υποβάλλουμε.

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2012

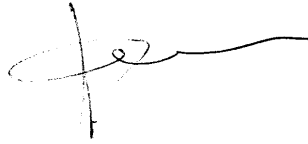
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ



Δ. ΡΕΠΠΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ



Α. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ



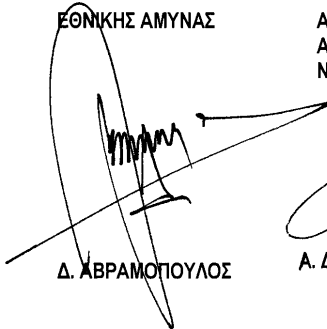
Φ. ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ



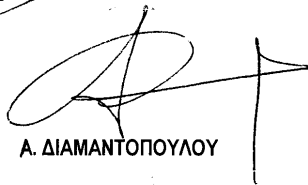
Σ. ΔΗΜΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ



Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ



Α. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ



Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ



Γ. ΜΠΑΜΠΙΝΩΤΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ



Μ. ΒΟΡΙΔΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ



Γ. ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ



Α. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ



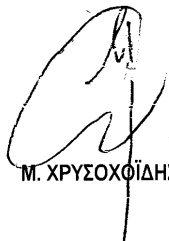
Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ



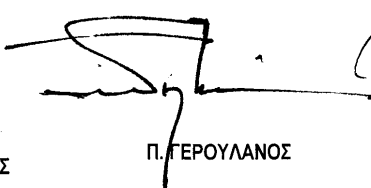
Μ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ



Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ



Π. ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ



Γ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ